

JPF 2013/162

Rechtbank Den Haag

31 mei 2013, C/09/439732/FA RK 13-2292; ECLI:NL:RBDHA:2013:CA2349.

(mr. Hoekstra-van Vliet

mr. Visser

mr. Strop)

[De vader] te [woonplaats], Egypte,
hierna: de vader,
advocaat: mr. H.A. Schipper te Den Haag.
Als belanghebbende wordt aangemerkt:
[de moeder] te [woonplaats],
hierna: de moeder,
advocaat: mr. C. Hartmann te Den Haag.

Internationale kinderontvoering,
Ongeoorloofde achterhouding kind,
Worteling in nieuwe omgeving

[HKOV 1980 - 3 jo. 12 lid 2 ; Uw Viok -
11 lid 1]

» **Samenvatting**

De vader heeft de rechtbank verzocht de terugkeer te gelasten van de minderjarigen naar Egypte. Partijen zijn met elkaar gehuwd in Egypte. Uit dit huwelijk zijn de twee minderjarigen geboren. De vader heeft de Egyptische nationaliteit, de moeder en de minderjarigen hebben de Egyptische en de Nederlandse nationaliteit. De ouders oefenen gezamenlijk het ouderlijk gezag uit. De moeder is in augustus 2011 vanuit Egypte naar Nederland vertrokken waar zij sindsdien verblijft. De vader baseert zijn verzoek op het HKOV 1980. Egypte is hierbij echter geen verdragssluitende partij. De rechtbank baseert haar bevoegdheid dan ook op art. 11 lid 1 Uitvoeringswet internationale kinderontvoering.

Niet in geschil is dat de minderjarigen onmiddellijk voor hun vertrek naar Nederland hun gewone verblijfplaats in Egypte hadden en dat beide ouders

gezamenlijk het ouderlijk gezag uitoefenen. Voor het meenemen van de minderjarigen door de moeder is dan ook de toestemming van de vader vereist. De vader heeft verklaard dat hij enkel toestemming heeft gegeven voor een vakantie en niet voor een permanent verblijf van de kinderen in Nederland. Hierdoor is er sprake van een ongeoorloofde achterhouding in de zin van art. 3 HKOV 1980. Er dient beoordeeld te worden of er sprake is van een weigeringsgrond met betrekking tot de teruggeleiding van de minderjarigen. Op grond van art. 12 lid 2 HKOV 1980 wordt de terugkeer van een kind gelast, zelfs als de termijn van één jaar is verstreken, tenzij wordt aangetoond dat het kind inmiddels is geworteld in zijn nieuwe omgeving. De moeder heeft gesteld dat de kinderen inmiddels geworteld zijn in hun nieuwe omgeving.

De rechtbank zoekt bij het begrip worteling aansluiting bij een vaststelling aan de hand van alle omstandigheden van het concrete geval. De rechtbank is van oordeel dat de moeder voldoende heeft aangetoond dat de kinderen geworteld zijn in Nederland. De rechtbank overweegt daarbij dat het hier om zeer jonge kinderen gaat die inmiddels een groot deel van hun leven in Nederland hebben doorgebracht. Zij zijn verbonden aan de primair verzorgende ouder. Gelet op het vorenstaande oordeelt de rechtbank dat de kinderen zijn geworteld in hun nieuwe Nederlandse omgeving.

Nu het beroep van de moeder op art. 12 lid 2 van het Verdrag slaagt, zal het verzoek van de vader tot teruggeleiding van de kinderen naar Egypte worden afgewezen. Wat betreft het contact van de minderjarigen met de vader heeft de moeder verklaard dat zij wekelijks contact zullen hebben via skype waarbij zij zo nodig voor de kinderen zal vertalen.

[beslissing/besluit](#)

» **Uitspraak**

Procedure

(...; *red.*)

Verzoek en verweer

De vader heeft verzocht:

- de terugkeer te gelasten van na te melden minderjarigen naar het adres [adres] (Egypte), met onmiddellijke ingang, doch uiterlijk op een door de rechtbank te bepalen datum, waarbij de moeder de minderjarigen dient terug te brengen naar Egypte;
- te bevelen dat, voor het geval de moeder nalaat de minderjarigen terug te brengen naar Egypte, de moeder de minderjarigen met paspoorten zal afgeven aan de vader, onmiddellijk, doch uiterlijk op een door de rechtbank te bepalen datum, opdat de vader de minderjarigen zelf mee terug kan nemen naar Egypte;
- de moeder te veroordelen in de door de vader gemaakte kosten ter hoogte van een nog nader te specificeren bedrag.

De moeder heeft verweer gevoerd. Zij verzoekt de vader niet-ontvankelijk te verklaren in zijn verzoek dan wel het verzoek af te wijzen, althans, indien het verzochte wordt toegewezen de datum van teruggeleiding zodanig vast te stellen dat het hoger beroep in Nederland kan worden afgewacht en de kinderen het huidige schooljaar in Nederland kunnen afmaken, met veroordeling van de vader in de kosten.

Feiten

- Partijen zijn met elkaar gehuwd op [datum huwelijk] 2006 te [plaats huwelijk], Egypte.
- Uit het huwelijk zijn de volgende thans nog minderjarige kinderen geboren:

o [minderjarige 1], geboren op [geboortedatum] te [geboorteplaats], Egypte;

o [minderjarige 2], geboren op [geboortedatum] te [geboorteplaats], Egypte.

- Partijen zijn nog gehuwd.
- Partijen oefenen gezamenlijk het ouderlijk gezag uit over voornoemde minderjarige kinderen.
- De moeder is in augustus 2011 met de kinderen vanuit Egypte naar Nederland vertrokken. Zij verblijven sindsdien in Nederland.
- Partijen en de minderjarigen woonden voor de komst van de moeder en de minderjarigen naar Nederland in Egypte.
- De vader heeft de Egyptische nationaliteit, de moeder en de minderjarigen hebben de Egyptische en de Nederlandse nationaliteit.

Beoordeling

De toepasselijkheid van het Verdrag

Het verzoek van de vader is gebaseerd op het Haagse Verdrag inzake de burgerrechtelijke aspecten van internationale kinderontvoering van kinderen van 25 oktober 1980 (hierna: het Verdrag). Nederland is partij bij dit Verdrag, Egypte niet. In dit verband verwijst de rechtbank naar artikel 2 van de Uitvoeringswet internationale kinderontvoering (hierna: de Uitvoeringswet), waarin wordt bepaald dat deze wet tevens van toepassing is in de gevallen van internationale ontvoering van kinderen die niet door een verdrag worden beheerst.

Bevoegdheid

Op grond van artikel 11 lid 1 van de Uitvoeringswet is de rechtbank Den Haag bevoegd om van het teruggeleidingsverzoek van de vader kennis te nemen.

Inhoudelijke beoordeling

Artikel 13, derde lid, van de Uitvoeringswet bepaalt dat de rechter in gevallen waarin geen verdrag toepasselijk is, het verzoek tot terugleiding van een internationaal ontvoerd kind kan afwijzen op de gronden vermeld in de artikelen 12, tweede lid, 13 en 20 van het Verdrag. Gelet op het voorgaande zal de rechtbank het verzoek toetsen aan de Uitvoeringswet en aan genoemde artikelen van het Verdrag.

Het Verdrag heeft – voor zover hier van belang – tot doel de onmiddellijke terugkeer te verzekeren van kinderen die ongeoorloofd zijn overgebracht naar of worden vastgehouden in een Verdragsluitende staat.

Internationale ontvoering in de zin van de Uitvoeringswet c.q. ongeoorloofde overbrenging of vasthouding in de zin van artikel 3 van het Verdrag

Met de term “internationale kinderontvoering” in de Uitvoeringswet is bedoeld een ongeoorloofde overbrenging of ongeoorloofde vasthouding in de zin van het Verdrag waarbij de overbrenging of het niet doen terugkeren geschiedt in strijd met een gezagsrecht ingevolge het recht van de staat waarin het kind onmiddellijk voor zijn overbrenging of vasthouding zijn gewone verblijfplaats had en dit recht alleen of gezamenlijk werd uitgeoefend op het tijdstip van het overbrengen of het niet doen terugkeren, dan wel zou zijn uitgeoefend indien een zodanige gebeurtenis niet had plaatsgevonden (artikel 3 van het Verdrag).

Niet in geschil is dat de minderjarigen onmiddellijk voor hun vertrek naar Nederland hun gewone verblijfplaats in Egypte hadden. Niet (langer) in geschil is dat partijen gezamenlijk het ouderlijk gezag uitoefenen over de minderjarigen.

Voor het meenemen van de kinderen naar Nederland behoefde de moeder dan ook de toestemming van de vader. Niet in geschil is dat de moeder toestemming had van de vader om met de kinderen naar Nederland te reizen. De stelling van de moeder dat de vader heeft ingestemd met de verhuizing van de kinderen naar Nederland is echter door de vader gemotiveerd betwist. Hij stelt dat hij toestemming heeft gegeven voor een vakantie in Nederland, maar niet voor het permanent verblijf dat de moeder (kennelijk) voor ogen had.

De rechtbank is van oordeel dat de moeder, in het licht van het door vader gevoerde verweer, haar stelling dat de vader heeft ingestemd met een permanent verblijf in Nederland onvoldoende heeft onderbouwd.

Nu niet gebleken is dat de vader ondubbelzinnig heeft ingestemd met een definitief verblijf van de kinderen in Nederland, heeft de moeder de kinderen derhalve in strijd met het gezagsrecht van de vader niet doen terugkeren naar Egypte.

Het voorgaande betekent dat de achterhouding van de minderjarigen in Nederland ongeoorloofd is in de zin van artikel 3 van het Verdrag en dat de onmiddellijke terugkeer van de minderjarigen naar Egypte dient te volgen zoals bedoeld in artikel 12 van het Verdrag, tenzij sprake is van worteling van de kinderen in Nederland (artikel 12 lid 2 van het Verdrag) of van één of meer weigeringsgronden als bedoeld in artikel 13 van het Verdrag.

Onmiddellijke terugkeer in de zin van artikel 12 van het Verdrag

Ingevolge artikel 12, eerste lid, van het Verdrag wordt de onmiddellijke terugkeer van een kind gelast wanneer er minder dan één jaar is verstreken tussen de overbrenging of het niet doen terugkeren van een kind en het tijdstip van indiening van het verzoek tot terugkeer bij de rechtbank.

Op grond van het tweede lid van artikel 12 van het Verdrag wordt de terugkeer van een kind gelast, zelfs als de termijn van één jaar is verstreken, tenzij wordt aangetoond dat het kind inmiddels is geworteld in zijn nieuwe omgeving.

De vader heeft erkend dat de termijn tussen het niet doen terugkeren van de kinderen naar Egypte en het indienen van het verzoekschrift bij de rechtbank aanvang heeft genomen in augustus 2011.

Vaststaat derhalve dat de kinderen op de datum van indiening van het verzoek op 26 maart 2013 langer dan één jaar – namelijk negentien maanden – in Nederland verbleven.

De moeder heeft gesteld dat de kinderen inmiddels geworteld zijn in hun nieuwe omgeving. Zij heeft naar voren gebracht dat de kinderen erg klein waren toen zij naar Nederland kwamen, [minderjarige 1] was bijna vier jaar oud en [minderjarige 2] was twee jaar, waardoor zij zich snel aan de Nederlandse taal, cultuur en gewoonten hebben aangepast. In Egypte werden zij uitsluitend door de moeder verzorgd en opgevoed. De vader hield zich niet met de kinderen bezig en was soms dagenlang van huis, aldus de moeder.

Volgens de moeder verstaan de kinderen nog wel Arabisch, maar spreken zij het niet meer. Zij spreken inmiddels de Nederlandse taal. De logopedistische hulp die [minderjarige 2] sedert april 2012 krijgt, heeft te maken met een achterstand in haar spraakontwikkeling, en heeft niet(s)

te maken met het leren van de Nederlandse taal.

[Minderjarige 1] gaat sinds augustus 2011 naar een Nederlandse basisschool. [Minderjarige 2] is in augustus 2011 gestart op een peuterspeelzaal en gaat inmiddels ook naar de basisschool. De kinderen gaan naar zwembles, dansles en [minderjarige 1] zit op voetbal. Zij hebben vriendjes en vriendinnetjes in Nederland, aldus de moeder.

De vader zoekt voor de betekenis van de term “worteling” aansluiting bij hetgeen omtrent worteling in de Memorie van Toelichting bij het Wetsvoorstel tot wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 (kamerstukken 33068) is opgemerkt. Volgens de vader gaat het er – kort gezegd – om dat de Nederlandse cultuur en de Nederlandse sociale omgeving deel zijn gaan uitmaken van de identiteit van het kind. Kinderen die acht jaar in Nederland verblijven worden blijkens de Memorie van Toelichting geacht te zijn geworteld in Nederland.

De vader meent dat bij de kinderen geen sprake is van worteling. De moeder heeft met de kinderen op verschillende adressen gewoond en de kinderen hebben minstens twee verschillende scholen en/of peuterspeelzalen bezocht. Volgens de vader hebben de kinderen door hun jonge leeftijd nog niet actief een eigen plek in de Nederlandse samenleving verkregen.

Bij de beantwoording van de vraag of sprake is van worteling acht de rechtbank de door de vader genoemde termijn van acht jaar, welke wordt gehanteerd in het Vreemdelingenrecht, niet richtinggevend, nu in het Verdrag de vraag naar worteling nadrukkelijk wordt geplaatst in het kader van de termijn van één jaar die van belang is bij de beoordeling van een verzoek tot teruggeleiding. De vraag of sprake is van worteling dient te worden beantwoord aan de hand van alle omstandigheden van het

concrete geval, waarbij tijdsverloop slechts een van de factoren is. Er dient gekeken te worden naar zowel de fysieke als de emotionele band die kinderen inmiddels met hun nieuwe omgeving hebben gekregen. De rechtbank overweegt in dit kader dat het bij worteling niet alleen gaat om het nieuwe “gezinsverband” maar ook om externe relaties, zoals overige familie, vriendjes, school en sport.

De rechtbank is op grond van hetgeen uit de stukken en ter zitting naar voren is gekomen van oordeel dat de moeder voldoende heeft aangetoond dat de kinderen geworteld zijn in Nederland. De rechtbank overweegt daarbij dat het hier om zeer jonge kinderen gaat, die inmiddels een groot deel van hun leven in Nederland hebben doorgebracht. Zij zijn, juist door hun jonge leeftijd, verbonden aan de primair verzorgende ouder. Niet betwist is dat de moeder altijd – zowel in Egypte als in Nederland – de primair verzorgende ouder van de kinderen is geweest en dat de kinderen sinds augustus 2011 alleen met de moeder in gezinsverband hebben samengeleefd. Zij spreken de Nederlandse taal. Voorts zijn de kinderen in Nederland (feitelijk) voor het eerst naar school gegaan en hebben zij hier sociale contacten opgebouwd (vriendjes en vriendinnetjes, sport). Zij hebben regelmatig contact met de in Nederland woonachtige grootouders moederszijde en oom moederszijde.

De kinderen zijn naar het oordeel van de rechtbank – gelet op het vorenstaande – geworteld in hun nieuwe Nederlandse omgeving.

Nu het beroep van de moeder op artikel 12 lid 2 van het Verdrag slaagt, zal het verzoek van de vader tot teruggeleiding van de kinderen naar Egypte worden afgewezen.

Bespreking van de overige weigeringsgronden waarop de moeder een beroep heeft gedaan, te weten artikel 13 lid

1 sub a en b en artikel 20 van het Verdrag, is dan ook niet meer nodig.

Contact tussen de vader en de kinderen

De afwijzing van het verzoek tot teruggeleiding staat – uiteraard – niet in de weg aan contact tussen de vader en de kinderen. De moeder heeft ter zitting toegezegd dat zij, in het belang van de kinderen, zal zorgen voor wekelijks skype-contact tussen de vader en de kinderen, waarbij zij – zonodig – zal vertalen voor de vader en de kinderen. De rechtbank gaat ervan uit dat de moeder haar toezegging zal nakomen. De rechtbank acht het in het belang van de kinderen en de vader dat zij regelmatig contact met elkaar hebben.

Nu het verzoek van de vader tot teruggeleiding wordt afgewezen is zijn verzoek de moeder te veroordelen tot betaling van de door de vader gemaakte kosten van € 10.225,= niet meer aan de orde.

De moeder heeft harerzijds ook om een kostenveroordeling verzocht, waarbij de kosten gelijk dienen te worden gesteld aan de door haar betaalde eigen bijdrage en het griffierecht. De rechtbank ziet hiertoe echter geen aanleiding. Zij zal, zoals gebruikelijk in familierechtelijke procedures, de proceskosten compenseren als hierna vermeld.

Beslissing

De rechtbank:

wijst af het verzoek tot teruggeleiding van de minderjarigen;

bepaalt dat iedere partij de eigen proceskosten draagt;

wijst af het meer of anders verzochte.

» Noot

Hoewel het Haags Kinderontvoeringsverdrag 1980 (HKOV 1980) het beginsel van reciprociteit nastreeft, heeft Nederland aangegeven de beginselen van het Verdrag ook toe te passen in de relatie tot kinderen die uit niet-Verdragslanden naar Nederland zijn gebracht. Dit betekent dat in verband met een verzoek tot teruggeleiding dat in Nederland wordt ingediend (met andere woorden als het kind ongeoorloofd overgebracht is naar of achtergehouden is in Nederland) onderscheid dient te worden gemaakt tussen drie verschillende categorieën.

Ten eerste kan een kind in een andere lidstaat van de Europese Unie zijn gewone verblijfplaats hebben vooraf aan de overbrenging of achterhouding. In dit geval wordt het verzoek tot teruggeleiding ingediend op grond van art. 12 HKOV 1980, maar het wordt aangevuld met de voorwaarden van de Brussel II-bis Verordening, met name art. 11 Brussel II-bis.

Ten tweede kan een kind zijn gewone verblijfplaats hebben in een andere Verdragsluitende Staat bij het HKOV 1980, maar buiten de Europese Unie. Voor een actuele lijst van Verdragsluitende Staten zie www.hcch.net. Op dit moment (27 november 2013), zijn er 90 Verdragsluitende Staten; Kazakstan vormt op 1 september 2013 de meest recente toevoeging. In deze gevallen wordt het verzoek tot teruggeleiding slechts op grond van art. 12 HKOV 1980 ingediend. Brussel II-bis speelt in deze gevallen geen rol met betrekking tot het verzoek tot teruggeleiding.

Ten derde en tenslotte kan een kind zijn gewone verblijfplaats in een andere staat hebben die noch lid is van de Europese Unie noch het HKOV 1980 geratificeerd heeft. In dit geval wordt verwezen naar art.

11 lid 1 Uitvoeringswet internationale kinderontvoering. In Nederland worden de Verdragsregels analoog toegepast. De onderhavige zaak vormt derhalve een voorbeeld van dit laatste categorie.

mr. dr. I. Curry-Sumner,